

SAANVOIDAHYVIN

SAATVOIDAHYVIN

Lapsen oikeuksien viikko
20.-26.11.2023

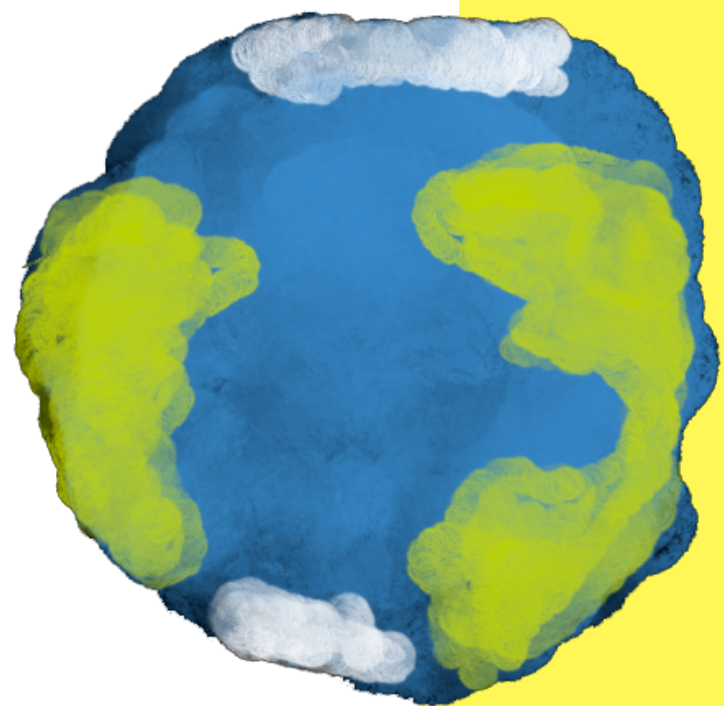
LAPSEN
OIKEUKSIEN
VIKKO

LAPSEN OIKEUDET

Lapsen oikeudet kuuluvat jokaiselle lapselle ilman minkäänlaista lapsen, hänen vanhempiensa tai muun laillisen huoltajansa rotuun, ihonväriin, sukupuoleen, kieleen, uskontoon, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen, etniseen tai sosiaaliseen alkuperään, varallisuuteen, vammaisuuteen, syntyperään tai muuhun seikkaan perustuvaa erottelua.

YK:n lapsen oikeuksien sopimus

YK:n lapsen oikeuksien sopimus takaa jokaiselle lapselle ja nuorelle oikeuden elää ja kasvaa turvassa.

Lapsen oikeuksien sopimus on voimassa kaikissa maailman maissa Yhdysvaltoja lukuun ottamatta. Sopimus on ollut Suomessa voimassa lainsäätöasetuksena jo vuodesta 1991.

**LAPSEN
OIKEUDET**

Lapsen oikeuksien neljä yleisperiaatetta ovat:

Yhtäkään lasta
ei saa syrjiä.
(2 artikla)

Lapsella on oikeus
elämään, henkiin-
jäämiseen ja
kehittymiseen.
(6 artikla)

Lapsen edun on
oltava ensisijainen.
(3 artikla)

Lapsella on oikeus
saada näkemyksensä
huomioon otetuiksi.
(12 artikla)

**LAPSEN
OIKEUDET**

LAPSEN OIKEUDET

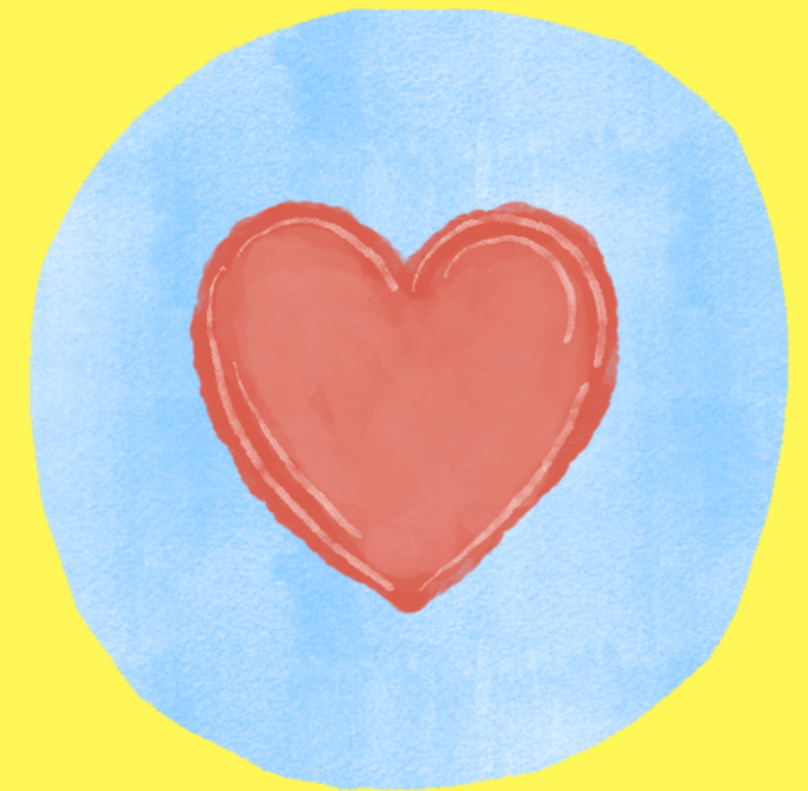
Lapsen oikeuksien päivää vietetään vuosittain

20.11.

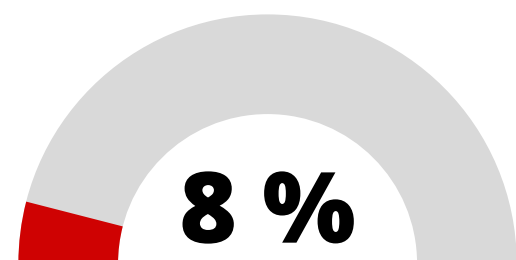
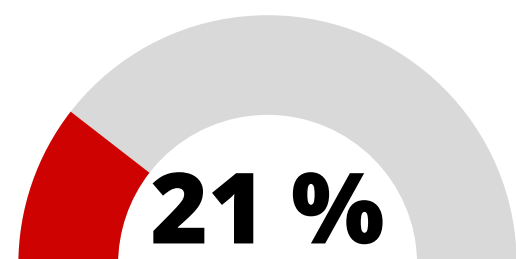
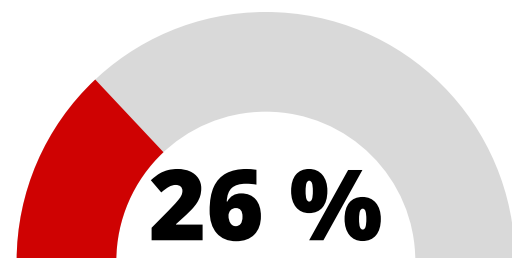
Lapsen oikeuksien päivä on vakiintunut liputuspäivä.

Lapsen oikeuksien viikko on lapsen oikeuksien päivän yhteydessä vietettävä teemaviikko, jolla lisätään lapsen oikeuksien tunnettuutta. Sen järjestää lapsen oikeuksien kansallinen viestintäverkosto.

Lapsen oikeuksien
viikon 2023 teema on
lapsen oikeus
hyvinvointiin.

**LAPSEN
OIKEUDET**

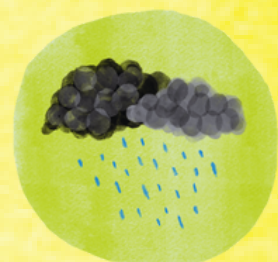

LAPSEN OIKEUDET

Yli 26 % 8.–9.-luokan oppilaista kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi
(Kouluterveyskysely 2023)

Yli 21 % 8.–9.-luokkalaisista on kokenut kohtalaista tai vaikeaa ahdistusta.
(Kouluterveyskysely 2023)

Lähes 8 % 8.–9.-luokkalaisista on ollut kiusattuna vähintään kerran viikossa
(Kouluterveyskysely 2023)

Kaikki lapset eivät voi yhtä hyvin.
Kouluterveyskysely kertoo eroista esimerkiksi tyttöjen ja poikien välillä.

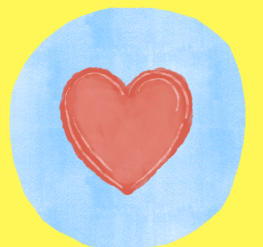
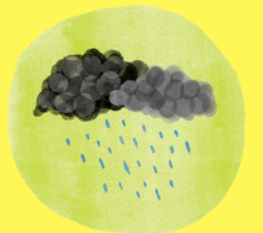
Lapsen oikeuksien sopimus on olemassa siksi, että lapsen hyvinvointi ja kasvu turvattaisiin. Tässä muutama hyvinvointiin liittyvä oikeus:

2 artikla Lapsen oikeudet kuuluvat jokaiselle lapselle. Lasta ei saa syrjiä mistään syystä.

6 artikla Jokaisella lapsella on oikeus elämään. Valtion täytyy taata, että lapset saavat kasvaa ja kehittyä mahdollisimman hyvissä oloissa.

12 artikla Lapsella on oikeus sanoa mielipiteensä asioista, jotka koskevat häntä itseään.

17 artikla Lapsella on oikeus saada tietoa ja seurata tiedotusvälineitä monipuolisesti.

**LAPSEN
OIKEUDET**

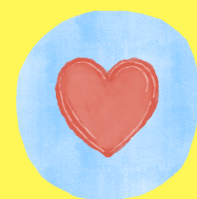
YK:n lapsen oikeuksien sopimus

YK:n lapsen oikeuksien sopimus

- 19 artikla** Aikuisten täytyy suojella lasta kaikelta väkivallalta ja huonolta kohtelulta. Lasta ei saa satuttaa millään tavalla. Kukaan ei saa kohdella lasta välinpitämättömästi tai käyttää lasta hyväkseen.
- 24 artikla** Lapsella on oikeus elää mahdollisimman terveenä. Lapsella on oikeus saada hoitoa ja apua, jos hän sairastuu.
- 27 artikla** Lapselle pitää turvata koti, ruokaa ja riittävästi vaatteita.
- 31 artikla** Lapsella on oikeus levätä, leikkiä ja viettää vapaa-aikaa. Lapsella on oikeus tutustua taiteeseen ja kulttuuriin.
- 32 artikla** Lapsi ei saa tehdä sellaista työtä, joka vahingoittaa hänen terveyttään tai haittaa hänen koulunkäyntiään.

LAPSEN OIKEUDET

Lisäksi useilla artikloilla muistutetaan eri lapsiryhmien oikeuksista (esim. vammaiset lapset, syntymäkodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja pakolaislapset).

YK:n lapsen oikeuksien komitea valvoo lapsen oikeuksien toteutumista. Se tarkasteli Suomen tilannetta toukokuussa 2023. Komitean mielestä Suomen pitää (muun muassa):

- Varmistaa, että lapset kaikkialla Suomessa pääsevät terveydenhoitajalle tai lääkäriin
- Huolehtia, että lapset saavat apua myös mielen hyvinvointiin
- Huolehtia, ettei ketään kiusata (ei verkossakaan)
- Varmistaa, että lapset saavat oikeaa tietoa myös seksuaaliterveydestä
- Huolehtii, että lapsilla on turvallisia tapoja kertoa, jos joku satuttaa tai kohtelee muuten huonosti (esim. auttavat puhelimet ja chatit)
- Varmistaa, ettei ketään lapsia syrjitä.
- Varmistaa, että kaikissa kunnissa lapsilla on maksutonta vapaa-ajan tekemistä
- Varmistaa, että kaikkia lapset oppivat lapsen oikeuksista

**LAPSEN
OIKEUDET**

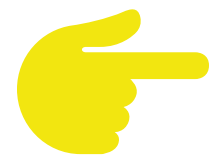
Maailman terveysjärjestö WHO:n mukaan terveys koostuu **fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista.**

Tulet toimeen itsesi ja muiden ihmisten kanssa. Sinulla on elämässäsi ihmisiä, lapsia ja aikuisia, joiden seurassa on turvallinen olo ja saat olla oma itsesi. (Sosiaalinen hyvinvointi)

Terveytesi on hyvä. Jaksat käydä koulua, liikkua ja leikkiä. Nukut riittävästi. (Fyysinen hyvinvointi)

Uskot itseesi, selviydyt arjesta ja koet olevasi arvokas. (Psyykinen hyvinvointi)

Lapsella on **oikeus voida hyvin ja kasvaa ja kehittyä turvassa.** Lasta tulee suojella haitallisilta asioilta.

**LAPSEN
OIKEUDET**

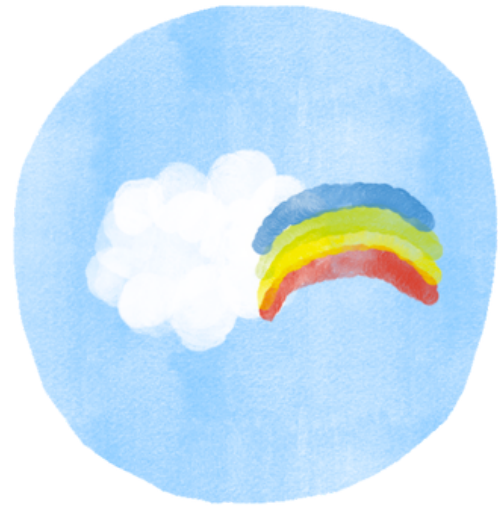
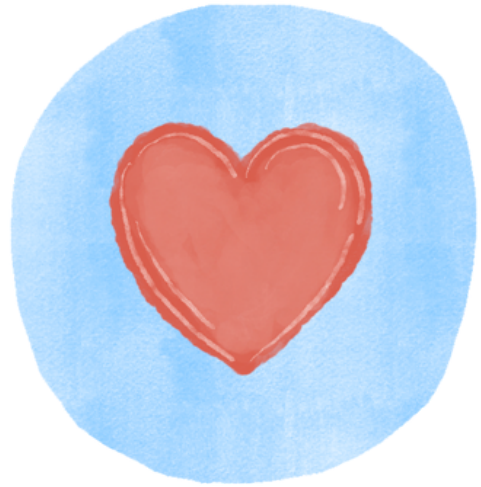
Mikä hyvinvointia **heikentää**?

Esim.

- Jos perheen rahat eivät meinaa riittää, se voi huolestuttaa ja kuormittaa myös lapsen mieltä. Voi olla myös kurjaa jäädä ulkopuolelle, jos muut tekevät sellaisia asioita, joihin itsellä ei ole varaa.
- Monet vähemmistöihin kuuluvat lapset ja nuoret kokevat arjessaan syrjintää ja kiusaamista. Se voi aiheuttaa pelkoa ja nakertaa itseluottamusta.
- **Miettikää ja keskustelkaa:** Mitä kaikkea sellaista kivaa tekemistä keksitte, mihin ei tarvita rahaa? Mitä voi tehdä, jos jotakuta tai itseä kohdellaan huonosti?

**LAPSEN
OIKEUDET**

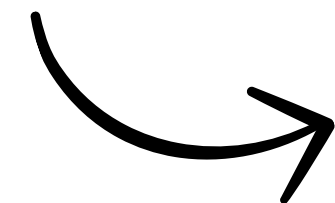

**LAPSEN
OIKEUDET**

Mikä kaikki **edistää hyvinvointia?**

- 👉 Terveellinen ruoka, liikunta ja riittävä uni.
- 👉 Kivat harrastukset.
- 👉 Se että kuuluu johonkin sellaiseen porukkaan, jossa saa olla oma itsensä.
- 👉 Se että saa vaikuttaa omaa elämää koskeviin asioihin.

Mikä edistää sinun hyvinvointiasi?

Entä millaiset asiat heikentävät lasten ja nuorten hyvinvointia?

Miten sinä voisit vaikuttaa positiivisesti myös ympärilläsi olevien ihmisten hyvinvointiin?

SAANVOIDAHYVIN
SAATVOIDAHYVIN

A large, soft-edged yellow watercolor circle is centered on a white background. Inside the circle, the text 'LAPSEN OIKEUDET' is written in a bold, black, sans-serif font, split across two lines. Below the main text, the website address 'www.lapsenoikeudet.fi' is written in a smaller, black, sans-serif font.

LAPSEN OIKEUDET

www.lapsenoikeudet.fi